

Самостоятелно и внимателно трябва да се анализират отклоненията, които възникват от заменянето на едни материали с други, на собствени полуфабрикати с купени полуфабрикати и т. н. (фактор „заменки“). В зависимост от случаите заменките довеждат или до икономия или до преразход. Въз основа на първичните документи анализът трябва да установи причините за заменките и тяхната икономическа целесъобразност и оправданост.

*
*   *
*

За да се проведе правилно анализът на разходите по комплексните статии, е необходимо отделно да се установят чрез сумиране всички отклонения, изразяващи икономии и преразходи. Това трябва да се направи понеже наличието на икономии по някои статии не дава право на предприятието да увеличи разходите по други статии, т. е. за други цели.

Разходите по много статии на комплексните разходи се намират в зависимост от обема на производството. Ако се увеличи продукцията над планирания обем в приблизително същата степен, трябва да се увеличат и някои видове разходи и обратно. Ето защо не е правилно всяко превишение по дадена статия от комплексните разходи да се третира непременно като преразход и нарушение на режима на икономии. За вярна оценка на отклоненията от плана трябва да се изходи от икономическата групировка на статиите според признака на тяхната зависимост от изпълнението на плана за обема на продукцията и от измененията на условията на производството. При това винаги е необходимо да се има предвид, че нито по една статия от комплексните разходи увеличението не трябва да нараства пропорционално или повече от нарастването на обема на производството.

Другата част от комплексните разходи са относително постоянни, тъй като на тях не оказва влияние изменението на обема по фактически произведената продукция.

По данни от форма 13—П „Разходи по обслужване и управление на производството“ на предприятието трябва да се определи кои цехови разходи зависят от степента на изпълнението на плана за продукцията.

От общозаводските разходи само разликата между заплатените и получените лихви зависи от степента на изпълнението на плана на продукцията. Премиите за изпълнение и преизпълнение на плана (ако има такива), отнесени в общозаводските административно-стопански разходи и начисленията върху тях също зависят от изпълнението на плана за продукцията.

Увеличението на обема на продукцията влияе и върху сумата на амортизационните отчисления само в случаите, когато това увеличение е свързано с изменение на коефициента на сменността.

Като се изходи от тези данни, може да се определи приблизително влиянието на степента на изпълнението на плана за продукцията върху общата сума на цеховите и общозаводските разходи, включени в себестойността на продукцията. За тази цел трябва да се установи размерът на променливите цехови разходи, с оглед на фактическото изпълнение на плана за стоковата продукция.

Още в началото на анализа на цеховите и общозаводските разходи трябва да бъде обърнато сериозно внимание на допуснатите произво-